

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/185/2021
Identifikačné číslo spisu:	8212203467
Dátum vydania rozhodnutia:	12.12.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Marián Sluk
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:8212203467.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu PROGRES-INVEST, s.r.o., so sídlom v Prešove, Tkáčska 2, IČO: 36 507 938, zastúpeným JUDr. Jozefom Jaroščákom, ml., advokátom so sídlom v Bardejove, Radničné námestie 33, proti žalovanému Ing. S. V., narodenému B., bývajúcemu v Y. XXX, zastúpenému advokátskou kanceláriou JUDr. Patrik HOLINGA s.r.o., advokátska spoločnosť, so sídlom v Košiciach, Hrnčiarska 2/, IČO: 36 856 967, o 347 520,24 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 3C/88/2012, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 27. februára 2019 sp. zn. 23Co/53/2018, takto

rozhodol:

I. P r i p ú š ť a, aby do konania na miesto žalobcu AMATTI ENTERPRISES LIMITED, so sídlom Promitheos 14, Office S J.-XXXX, U., V. No.: HE XXXXXX, vstúpil PROGRES-INVEST, s.r.o., so sídlom v Prešove, Tkáčska 2, IČO: 36 507 938.

II. Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 27. februára 2019 sp. zn. 23Co/53/2018 z r u š u j e a v e c vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bardejov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 5. januára 2018, č. k. 3C/88/2012-264 žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 347 502,24 eura s 9% ročným úrokom z omeškania od 08. mája 2010 do zaplattenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

1.1. Po citácii na vec aplikovaných právnych predpisov z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že: „Krajský súd Banská Bystrica uznesením zo dňa 27.05.1998 pod č. k.: 24K/68/95- Že vyhlásil konkurz na majetok dlžníka D., akciová spoločnosť, so sídlom I. - K., N. XX, IČO: 31 563 210. Uznesením zo 14.05.2010 bol konkurz zrušený. Uznesením z 10.04.2008 súd správcovi konkurznej podstaty udelil súhlas na vyplatenie výťažku zo speňaženého majetku úpadcu oddelenému veriteľovi - žalovanému (Ing. S. V.) v sume 16 619 395 Sk. Podľa výpisu z účtu na čl. XXX spisu, ktoré predložil sám žalovaný, dňa 07.05.2008 tento prijal na svoj bežný účet v banke sumu 16 619 395 Sk od D., a.s. Podľa Zmluvy o postúpení pohľadávky z 22.02.2008 (č. 1. 10 až 14 spisu) uzavretej medzi žalovaným ako postupcom a JAJ GROUP LLC ako postupníkom, žalovaný postúpil na JAJ GROUP LLC

pohľadávku voči dlžníkovi D. akciová spoločnosť v nominálnej hodnote 239 709 450,27 Sk za odplatu (kúpnu cenu) 6 150 000 Sk, ktorá bude započítaná z prípadného výnosu pohľadávky, ktorý výnos bude poukázaný na účet žalovaného ako postupcu. Ak výnos z pohľadávky bude vyšší ako je odplata (kúpna cena), žalovaný sa zaviazal, poukázať na účet JAJ GROUP LLC rozdiel do 2 rokov odo dňa poukázania výnosu na účet. Ak výnos bude nižší ako kúpna cena, žalovaný zaplatí kúpnu cenu (odplatu 6 150 000 Sk) na účet JAJ GROUP LLC do 10 dní odo dňa poukázania výnosu na účet (viď čl. 5.1. zmluvy o postúpení pohľadávky). Ako vyplýva z uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici z 10.04.2008 (čl. 144 spisu), výťažok zo speňaženého majetku úpadcu oddelenému veriteľovi (žalovanému) bol vo výške 16 619 395 Sk a tento správca žalovanému vyplatil na účet v banke dňa 07.05.2008. Rozdiel 10 469 395 Sk, t. j. 347 502,24 eura (16 619 395 Sk - 6 150 000 Sk) mal žalovaný zaplatiť spoločnosti JAJ GROUP LLC. Zmluvu o postúpení pohľadávky z 22.02.2008 podpísali dňa 31.01.2008 žalovaný v Y. a dňa 22.02.2008 S. K. O. v M.. Zmluva bola do súdneho spisu predložená vo fotokópii, ktorú dňa 06.09.2011 overila notárka Z.. S. S.. V origináli bola súdu predložená žalobcom na pojednávaní dňa 01.12.2017, ktorého sa právny zástupca žalovaného nezúčastnil. Dňa 01.08.2011 bola uzavretá zmluva o postúpení pohľadávky medzi JAJ GROUP LLC ako postupcom a X. dražobná a realitná s.r.o. ako postupníkom (č. l. 15 až 17 spisu). Za JAJ GROUP LLC ju podpísal S. K. O. osobne pred oprávneným úradníkom na U. - A. O. (viď č. l. XX spisu). Podľa výpisu na č. l. XXX spisu dňa 09.06.2012 bola spoločnosť JAJ GROUP LLC zrušená. Dňa 05.08.2011 X. dražobná a realitná, s.r.o. oznámila žalovanému postúpenie pohľadávky, zároveň ho vyzvala na jej zaplatenie. K listu priložila i podací listok. Písomným podaním súdu doručeným dňa 05.06.2017 X. dražobná a realitná, s.r.o. navrhla, aby na jej miesto žalobcu vstúpil AMATTI ENTERPRISES LIMITED. Zároveň bola predložená zmluva o postúpení pohľadávky z 1. augusta 2011. Súd zmenu žalobcu pripustil na pojednávaní dňa 16.06.2017. Civilný sporový poriadok neustanovuje tak, ako to predpisoval Občiansky súdny poriadok, aby pri podaní žaloby alebo iného procesného návrhu, bol súčasťou podania i výpis z registra, ak ide o zahraničnú osobu (§ 79 O.s.p. - ak je účastníkom zahraničná osoba, k návrhu musí byť pripojený výpis z registra alebo z inej evidencie, do ktorej je zahraničná osoba zapísaná). Nakoniec, žalobca v priebehu konania predložil listiny preukazujúce zápis žalobcu v zahraničnom registri ako i to, kto je oprávnený konať za žalobcu a uviedol aj link, na ktorom sú tieto údaje zistiteľné cestou webového sídla. Súd mal ku dňu vyhlásenia rozsudku za preukázané, že žalobca (AMATTI ENTERPRISES LIMITED) je aktívna spoločnosť, teda má procesnú subjektivitu. Podľa § 7 ods. 4 zákona o konkurze a vyrovnaní, ak došlo počas konkurzu k zmene veriteľa pohľadávky zo zákona alebo zo zmluvy, účastníkom konkurzu sa namiesto pôvodného veriteľa stáva nový veriteľ; pôvodný veriteľ a nový veriteľ túto skutočnosť oznámia súdu. Oznámenie musí byť doložené listinou preukazujúcou prechod pohľadávky, v prípade prevodu pohľadávky zmluvou o postúpení pohľadávky. K zmene účastníka konania dochádza doručením oznámenia tejto skutočnosti súdu, najneskôr však do vydania rozvrhového uznesenia (§ 30 ods. 1). Ak oznámenie nie je doložené listinou preukazujúcou prechod pohľadávky a v prípade prevodu pohľadávky zmluvou o postúpení pohľadávky, súd rozhodne o nepripustení zmeny účastníkov konkurzu uznesením. Z ustanovenia je zrejmé, že zmenu veriteľa konkurznému súdu oznamujú nový a pôvodný veriteľ. Prvýkrát k postúpeniu pohľadávky došlo na základe zmluvy z 22.02.2008. Túto skutočnosť žalovaný ani JAJ GROUP LLC konkurznému súdu neoznámili. Súd preto postupoval v konkurze so žalovaným, ktorému aj vyplatil výťažok dňa 07.05.2008. Predmetné ustanovenie je procesné a upravuje inštitút zmeny účastníka konkurzného konania. Tak ako je to aj podľa Civilného sporového poriadku, súd na návrh zmeny strany sporu pripustí, ak sa preukáže, že po začatí konania nastala skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod pohľadávky. Ak toto nastalo z hmotnoprávneho hľadiska - došlo napríklad k uzavretiu zmluvy, ale strana sporu návrh na zmenu nepodá, súd ďalej koná s pôvodnými stranami. Je na žalovanom - dlžníkovi, aby namietal vecnú legitimitáciu a to, že ten kto žiada na podklade žaloby niečo splniť, nie je na to z hmotnoprávneho hľadiska oprávnený. Tak aj námietka žalovaného ohľadom zmeny účastníka v konkurznom konaní má právnu relevanciu len pre konkurzné konanie. Žalovaný mal tam namietat', že nie je hmotnoprávne už vlastníkom pohľadávky, z ktorej speňaženia sa mu vyplatil výťažok. Ak podľa názoru žalovaného došlo k oklamaniu správcu, tak povinnosť oznámiť zmenu veriteľa nemal len nový, ale i pôvodný veriteľ - žalovaný, čo sa ale nestalo. Tak ako je to uvedené vyššie, neoznámenie v prebiehajúcom konaní súdu, že došlo k zmene vlastníctva k pohľadávke má pre prebiehajúce konanie ten následok, že ak sa toto neoznámia alebo súd pre nesplnenie podmienok zákona zmenu nepripustí, koná s pôvodnými stranami. Neoznámenie má pre konanie ten procesný následok, že súd o zmene nevie

a koná s pôvodnými účastníkmi. Neoznámenie nie je sankcionované absolútnou neplatnosťou ani ho nemožno označiť za rozporné so zákonom. Sankciou takéhoto neoznámenia nie je absolútna neplatnosť, ale nedostatok vecnej legitímácie (hmotnoprávnej) v konaní, čo sa na námietku potom premietne do zamietnutia, napríklad žaloby. Neoznámenie konkurznému súdu, že došlo k zmene veriteľa, nemá vplyv na hmotnoprávne účinky napríklad zmluvy o postúpení pohľadávky. K námietkam ohľadom absolútnej neplatnosti zmluvy z 22.02.2008 čo do jej určitosti, zrozumiteľnosti, dobrých mravov a datovania súd prvej inštancie uvádza, že žalovaný v priebehu konania nepoprel, že zmluvu podpísal. Dožadoval sa predloženia originálu zmluvy, ale pojednávania, na ktorom sa tak stalo, sa nezúčastnil. Pravosť svojho podpisu nenavrhol skúmať znalcom. Potom ak zmluvu podpísal, jej účinky nastali najneskôr dňom 22.02.2008, pretože tento deň je uvedený na zmluve a nasleduje po 31.01.2008, a zároveň je tak datovaná i dohoda o zrušení zmluvy, ktorou mala byť zrušená zmluva z 22.02.2008. Ak žalovaný zmluvu podpísal, vie kedy a námietky ohľadom odosielania návrhu a prijatia návrhu sú neopodstatnené. Predsa, ak žalovaný nepoprel, že zmluvu podpísal, môže maximálne namietat, že to nebolo vo vyznačený deň. Potom ale treba uviesť, kedy to bolo. Žiadne také tvrdenie ani dôkaz žalovaný neprezentoval. K námietke neexistencie S. súd uvádza, že na pojednávaní, kde sa táto námietka vzniesla sám žalobca navrhol, že výpis o založení alebo registrácii JAJ GROUP LLC predloží. Dňa 12.09.2017 žalobca predložil výpis, podľa ktorého JAJ GROUP LLC bola založená dňa 25.01.2008. Zrušená bola 09.06.2012. Ako sám uviedol, potvrdenie o oprávnení S. K. O. konať za túto spoločnosť sa mu nepodarilo získať. Avšak nebolo to povinnosťou žalobcu. Ak žalovaný tvrdil, že S. K. O. nebol oprávnený konať za spoločnosť, potom bolo jeho povinnosťou, tvrdené preukázať. N. dôkaznú povinnosť si žalovaný nesplnil. I keď sa uvedené „ponúkol“ preukázať žalobca, neznamená to, že tak na seba preniesol dôkazné bremeno. Napriek tomu, existencia a oprávnenie S. K. O. súdu vyplýva zo zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorú za JAJ GROUP podpísal 19.07.2011 na U. pred registrovaným úradníkom (č.l. 15, postúpenie pohľadávky na X. dražobná a realitná, s.r.o.). Takisto vyplýva z poverenia na č. l. XXX (poverenie udelené S. K. O. žalovanému dňa 15.02.2008 konať za JAJ GROUP LLC v období od 15.02.2008 - 25.01.2009). Na základe tohto poverenia potom žalovaný podpísal za JAJ GROUP LLC dohodu o zrušení zmluvy z 22.02.2008. Preto mal súd námietku o neexistencii S. K. O. za neopodstatnenú. Čo do nezrozumiteľnosti spôsobu dohodnutej odplaty za postúpenie pohľadávky zo zmluvy z 22.02.2008 a jej rozpor s dobrými mravmi súd uvádza, že spôsob výplaty súdu korešponduje s tým, čo vypovedal sám žalovaný. Uviedol, že sa s dvoma pánmi dohodol, že za odmenu kúpi pohľadávku v konkurze. Tak žalovaný aj urobil. Tvrdil, že zo svojich úspor zaplatil za pohľadávku asi 6 miliónov korún slovenských a ako odmenu mal dostať 10% zo sumy pohľadávky. Žiadne peniaze nedostal. Na účet v banke mu ale nakoniec bola pripísaná suma v hodnote pohľadávky. Žalovaný v priebehu konania požiadal o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, v čom mu bolo vyhovené. Neuvedol, že ohľadom sumy 6 000 000 Sk vedie súdny spor, preto súd nepresvedčil o tom, že zo svojich úspor skutočne zaplatil tak vysokú sumu a nežiada si ju späť. Je nemožné, aby mu tak veľká suma nechýbala, keď ju podľa vlastnej výpovede investoval zo svojich úspor a investícia sa mu nevrátila. Potom sa súdu javí ako nesporné, že pohľadávku kúpil podľa dohody s dvoma pánmi, ale za túto nezaplatil. Ako odmenu si mal ponechať sumu 6 150 000 Sk po tom, čo mu bude na účet pripísaná suma výťažku. Rozdiel (suma výťažku mínus 6 150 000 Sk) potom mala byť vyplatená JAJ GROUP LLC, po postúpení žalobcovi. Výpisom z účtu, ktorý predložil sám žalovaný vyplýva, že 07.05.2008 správca D. akciová spoločnosť, vyplatil na bežný účet žalobcovi sumu 16 619 395 Sk (argumentáciou ohľadom nezákonne získaného dôkazu o výplate tejto sumy správcom súd neuvádza, nakoľko následne v priebehu konania sám žalovaný výplatu správcom súdu potvrdil predložením vlastného výpisu). Spôsob výplaty odplaty tak, ako bola dohodnutá žalovaným a JAJ GROUP LLC v zmluve o postúpení pohľadávok súd nemohol hodnotiť ako za rozporné s dobrými mravmi. Žalovaný pohľadávku kúpil a pevná suma odplaty 6 150 000 Sk mala byť odpočítaná z výnosu, ak bude vyšší ako táto suma, čo bol. Ak by bol výnos nižší, mal žalovaný sumu výnosu zaplatiť JAJ GROUP LLC. Prečo sa žalovaný takto s JAJ GROUP LLC dohodol, prečo pristúpil na to, že v prípade výnosu nižšieho ako dohodnutá odplata, bude de facto pohľadávka postúpená bezodplatne, to vie žalovaný. Ak sa tak strany dohodli, nemožno to hodnotiť ako v rozpore s dobrými mravmi alebo nezrozumiteľné. Ustanovenia o omyle navrhol aplikovať na vec žalobca, avšak žalovaný netvrdil, že bol uvedený do omylu. Dôvody neplatnosti zmluvy z 22.02.2008 či absolútnej alebo relatívnej, súd nezistil. Bolo preukázané, že žalovanému bola na účet v banke vyplatená suma 16 619 395 Sk správcom D. akciová spoločnosť. Pohľadávka bola dňa

01.08.2011 postúpená z JAJ GROUP LLC na X. dražobná a realitná, s.r.o. Táto o postúpení žalovaného upovedomila a vyzvala ho na zaplatenie. V priebehu konania bola pohľadávka postúpená na žalobcu. Žalovaný sa so zmluvou o postúpení pohľadávok oboznámil, bola mu preukázaná. Žalobca preukázal aj svoj zápis v príslušnom registri na U. i to, kto je za žalobcu oprávnený konať. Žalovaný tvrdil, že sumu po nevydarenom bezhotovostnom prevode vybral a osobne odniesol dvom pánom. Na podporu svojich tvrdení ale nič nepredložil. Aby súd presvedčil, bolo potrebné aspoň preukázať, že došlo k výberu sumy, keď už sa žalovanému nepodarilo preukázať, že ju aj odovzdal podľa dohody. Okrem iného ale žalovaný ani netvrdil, že dvom pánom odovzdal sumu 16 619 395 Sk, resp. 10 469 395 Sk. Podľa toho, čo súdu predložil (výpis z účtu), na účet pána O. poslal dňa 13.05.2008 sumu (iba) 6 000 000 Sk. Nie je tak zrejmé, či sa tvrdené žalovaným týkalo toho istého, čo si dohodol s JAJ GROUP LLC. K požiadavke žalovaného, že ak súd vyhodnotí zmluvu z 22.02.2008 ako platnú, musí za platné vyhodnotiť aj zrušenie tejto zmluvy, je potrebné uviesť nasledovné. Zmluva o postúpení pohľadávok bola uzavretá dňom 22.02.2008 žalovaným a za JAJ GROUP LLC S. K. O.. Naproti tomu dohoda o zrušení tejto zmluvy je datovaná tiež dňom 22.02.2008 a je podpísaná za žalovaného i za JAJ GROUP LLC žalovaným ako splnomocneným zástupcom. Z časového hľadiska, keďže obe sú datované k tomu istému dňu, dohoda o zrušení musí nasledovať po zmluve o postúpení. Skutočnosť, že zmluvu o postúpení uzavrel za JAJ GROUP LLC S. K. O., avšak dohodu o zrušení v ten istý deň už žalovaný, pričom plnú moc mal žalovaný udelenú už od 15.02.2008, musel súd posúdiť tento úkon práve naopak, ako absolútne neplatný právny úkon pre rozpor so zákonom. Keď mal súd za preukázané, že ku dňu 22.02.2008 žalovaný postúpil na JAJ GROUP LLC pohľadávku, pričom túto zmluvu podpísal S. K. O., potom zrušenie tejto zmluvy za JAJ GROUP LLC žalovaným ako splnomocneným zástupcom v ten istý deň musel súd hodnotiť ako také konanie, kde záujmy zastúpeného sú v rozpore so záujmami zástupcu, čo nie je zákonom dovolené. Súd má za to, že ak by spoločnosť JAJ GROUP LLC chcela zmluvu z 22.02.2008 zrušiť, zrušenie by bolo podpísané tak ako samotná zmluva S. K. O.. K vykonaniu dôkazu výsluchom svedka Z. O. súd uvádza, že tento návrh nebol súdu predložený riadne v súlade s § 197 C.s.p. Najprv, žalovaný bol povinný svedka sám zabezpečiť. Ak to nebolo v jeho možnostiach, mohol o predvolanie požiadať súd, ale bolo potrebné uviesť aspoň adresu, z ktorej ho možno volať. Po poučení súdom žalovaný svoj návrh nedoplnil. Súd preto tento dôkaz nevykonával. O úrokoch z omeškania rozhodol v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom ku dňu omeškania žalovaného výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. So platením sumy 347 520,24 eura (suma 10 469 395 Sk po prepočte konverzným kurzom) je v omeškaní žalovaný počnúc dňom 08.05.2010 (deň po pripísaní výťažku na účet + 2 roky). Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 08.05.2010 bola 1%, spolu 9%. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 odsek 1 v spojení s § 262 CSP. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto má právo na náhradu účelne vynaložených trov na uplatňovanie svojho práva, a to v rozsahu 100% voči žalovanému. O výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“), na odvolanie žalovaného, rozsudkom z 27. februára 2019 sp. zn. 23Co/53/2018 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 1 CSP) a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, lebo žalovaný bol neúspešný a úspešnému žalobcovi trovy odvolacieho konania nevznikli (§ 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP).

2.1. Odvolateľ v odvolaní (viď č. I. 273 až 279 spisu) namietal, že súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal s námietkou absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky žalovaným z 22. februára 2008 čo do jej určitosti, zrozumiteľnosti, dobrých mravov a datovania. Považoval zmluvu o postúpení za vykonštruovaný podvrh, lebo žalovaný nemal vôľu postupovať pohľadávku a zmluvu o postúpení vedome nepodpísal. Žalovaná pohľadávka nevznikla a žalovaný nemal povinnosť dokazovať jej zánik. Žalobca nepreukázal vznik zmluvy, teda zaslanie a doručenie akceptácie zmluvy žalovanému zo strany spoločnosti JAJ GROUP LLC. V tejto súvislosti sa súd nevysporiadal s okamihom uzavretia zmluvy, teda účinnosti prijatia návrhu na uzavretie zmluvy. Žalovaný nepoznal adresu svedka O., preto túto mal zistiť súd z príslušného registra, žalovaný navrhol jeho vypočutie v odvolacom konaní. Zotrval na námietke o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, ktorú mal súd povinnosť skúmať. Spoločnosť JAJ GROUP LLC neoznámila žalovanému postúpenie pohľadávky, čo má vplyv na

platnosť zmluvy o postúpení.

2.2. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol. V sporovom konaní je odvolací súd viazaný rozsahom (§ 379 CSP), ale aj dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP). Okrem odvolacích dôvodov prihladne odvolací súd vždy na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 2 CSP). Odvolací súd je viazaný aj zisteným skutkovým stavom (§ 383 CSP).

2.3. Ustanovenie § 384 CSP upravuje, kedy odvolací súd vykonáva dôkazy - z tohto ustanovenia vyplýva, že odvolací súd v zásade nevykonáva dôkazy pokiaľ strana nenavrhol tieto dôkazy vykonať pred súdom prvej inštancie, hoci tak urobiť mohla. Nedostatky v zistení skutkového stavu potom negatívne postihujú tú stranu, ktorá opomenula svoju dôkaznú povinnosť. Odvolateľ musí v odvolaní uviesť také skutočnosti, z ktorých vyplýva nesprávnosť skutkových zistení alebo právnych záverov súdu prvej inštancie. Ak takéto skutočnosti neuvedie a neexistujú ani procesné vady spochybňujúce správnosť rozsudku, odvolací súd potvrdí rozhodnutie súdu prvej inštancie.

2.4. Súd prvej inštancie sa zaoberal okolnosťami týkajúcimi sa platnosti zmluvy a odôvodnil, prečo považuje zmluvu za platnú. Žalovaný tento záver namietal, avšak neargumentuje prečo je posúdenie veci súdom prvej inštancie nesprávne. Uvádza, len že súd sa nedostatočne vysporiadal s námietkami žalovaného a ak by tak urobil riadne, dospel by k iným záverom. Takéto odôvodnenie odvolania je podľa názoru odvolacieho súdu nedostatočné na to, aby mohlo priviesť iné rozhodnutie vo veci. Odvolací súd poukazuje na to, že žalobca vo svojich prvých vyjadreniach poukazoval na to, že zmluva o postúpení pohľadávky z 22.02.2008 je absolútne neplatný právny úkon, pričom na pojednávaní túto svoju námietku upresnil tak, že neplatnosť vyplýva z toho, že zmluva o postúpení pohľadávky nemala osvedčené podpisy účastníkov, čo vyžaduje zákon o konkurze. Ďalším dôvodom neplatnosti bolo, že v zmluve bola nedostatočne špecifikovaná pohľadávka a že sa jedná o rozpor s dobrými mravmi, keďže hodnota pohľadávky bola 239 709 450,27 Sk a odpata bola 38x nižšia ako hodnota pohľadávky, a že subjekt určený v zmluve ako postupník neexistuje. Žalovaný teda vôbec neuvádzal skutočnosti, ktoré uvádza v podanom odvolaní, teda že zmluvu o postúpení pohľadávok vôbec nepodpísal. Pokiaľ žalovaný namietal neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, mal predložiť dôkazy svedčiace o tom, že dôvody neplatnosti sú dané. Z dôkazov, ktoré boli predložené počas konania, táto skutočnosť nevyplýva. V konaní bola predložená zmluva o postúpení pohľadávky uzatvorená dňa 22.02.2008 medzi žalovaným ako postupcom a JAJ GROUP LLC ako postupníkom a aj ďalšie zmluvy o postúpení pohľadávok. Pokiaľ postupca neoznámil postúpenie pohľadávky postupníkovi, nezakladá to neplatnosť zmluvy, ale postupník musí postúpenie zmluvy preukázať, čo v danom prípade v priebehu konania preukázané bolo, keď boli predložené súdu zmluvy o postúpení pohľadávky. Odvolacie námietky žalovaného spočívajúce v tom, že zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná, v konaní neboli preukázané, pričom odvolací súd poukazuje najmä na to, že v podanom odvolaní žalovaný argumentuje inak ako v priebehu prvoinštančného konania. Existencia pohľadávky bola v konaní taktiež dostatočne preukázaná predloženým listinným dôkazom, a to zmluvou o postúpení pohľadávok, ktorá založila nárok pôvodne spoločnosti JAJ GROUP LLC na zaplatenie žalovanej sumy. V konaní bolo preukázané že oferta a akceptácia návrhu prebehla v súlade s predpismi Občianskeho zákonníka, kedy obe strany zmluvy podpísali to isté znenie zmluvy. Čo sa týka výsluchu svedka Z. odvolací súd poukazuje na to, že výsluch tohto svedka nebolo potrebné vykonávať, pretože z návrhu žalovaného vyplýva, že tento svedok mal svedčiť o inom právnom vzťahu, teda o právnom vzťahu, na základe ktorého žalobca nadobudol predmetnú pohľadávku proti spoločnosti D., a.s., nie o právnom vzťahu postúpenia pohľadávky, kedy žalovaný túto pohľadávku postúpil spoločnosti JAJ GROUP LLC. Z. O. by mohol svedčiť iba o vzťahu, ktorý nebol predmetom tohto konania. Pokiaľ žalovaný podpísal zmluvu bez svojho vedomia, túto skutočnosť bolo potrebné počas konania preukázať. Jediným dôkazom svedčiacim o nedostatku vôle žalovaného podpísať takúto zmluvu bol výsluch žalovaného, ktorý je však v rozpore s predloženou zmluvou. Za takejto situácie bolo potrebné navrhnúť vykonanie ďalších dôkazov, ktoré by svedčili o tom, že žalovaný nemal naozaj nikdy úmysel takúto zmluvu podpísať. V tejto súvislosti odvolací súd opätovne poukazuje na to, že žalovaný sa pôvodne nebránil tým, že zmluvu nepodpísal, ale že zmluva je neplatná pre rozpor so zákonom. Táto skutočnosť nepodporuje žalovaným tvrdenú skutočnosť, že k podpisu zmluvy nikdy nedošlo. Z uvedeného dôvodu odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil vrátane vecne správneho výroku o náhrade trov konania.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný, jeho prípustnosť odôvodnil (len) v zmysle § 420 písm. f) CSP. Navrhol zrušiť rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

3.1. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu spočívajúce v nedostatočnom vysporiadaní sa s jeho odvolacími námietkami - podstatnými argumentami o skutkových a právnych otázkach, ktoré vyšli v konaní najavo vzťahujúcimi sa k absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky z 22. februára 2008 - v dôsledku určitosti a vážnosti prejavu vôle žalovaného pri uzatváraní právneho úkonu; určitosti a zrozumiteľnosti právneho úkonu; nesúladu právneho úkonu s dobrými mravmi; nezrovnalosti v datovaní toho právneho úkonu; otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu; otázkou oslobodenia od platenia súdnych poplatkov žalobcu; otázkou platného postúpenia pohľadávky v konkurze.

3.2. Podľa názoru dovolateľa zmluva o postúpení pohľadávky z 22. februára 2008 nemala osvedčené podpisy účastníkov, čo vyžaduje zákon o konkurze. Zmluva o postúpení pohľadávky z 22. februára 2008 je v zmysle § 39 OZ neplatná lebo svojím účelom obchádza zákon, t. j. zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, zákon nepripúšťa postúpenie pohľadávky mimo konkurzu a na strane druhej ustanovuje povinnosť nového veriteľa vstúpiť do konkurzu (§ 7 ods. 4 zákona o konkurze). V zmluve o postúpení pohľadávky bola nedostatočne špecifikovaná pohľadávka. Rozpor s dobrými mravmi vidí dovolateľ v tom, že odplata za postúpenú pohľadávku bola 38-krát nižšia ako hodnota postupovanej pohľadávky. Subjekt určený v zmluve o postúpení ako postupník neexistuje. Žalovaný považuje zmluvu o postúpení pohľadávky z 22. februára 2008 za vykonštruovaný podvrh, žalovaný nikdy vôľu postupovať pohľadávku, ktorú nadobudol voči spoločnosti D. a.s., vedome nepodpísal zmluvu o postúpení pohľadávky z 22. februára 2008. Podpísal len sériu dokumentov predložených k podpisu zo strany p. O. a jeho partnera v súvislosti s kúpou pohľadávky žalovaným voči spoločnosti D. a.s. Aktívnu legitímáciu žalobcu dovolateľ spája s nepredložením výpisov z obchodného registra žalobcu na U.. Žalobca nepredložil výpis z obchodného registra o tom, že osoba S. K. O. bola oprávnená konať v mene spoločnosti JAJ GROUP LLC v čase podpísania zmluvy o postúpení pohľadávky. Výpis z obchodného registra americkej spoločnosti JAJ GROUP LLC doložený žalobcom nie je relevantným dôkazom preukazujúcim existenciu spoločnosti, tento dokument nie je preložený do slovenského jazyka. Otázkou existencie žalobcu a s tým súvisiacej spôsobilosti vystupovať v konaní ako žalobca je procesnou otázkou, ktorú je povinný súd skúmať z úradnej povinnosti. Vecnú legitímáciu skúma súd aj bez návrhu (2Cdo/205/2009). Súd pripustil zmenu na strane žalobcu na základe zmluvy o postúpení pohľadávky bez preukázania existencie súčasného žalobcu (AMATI ENTERPRISES LIMITED). Podľa dovolateľa nebola zo strany pôvodného žalobcu (X. dražobná a realitná, s.r.o.) splnená podmienka pre priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 91/1992 Zb. platného v čase rozhodovania o súdnom poplatku. Žalovaný sa domnieva, že spoločnosť JAJ GROUP LLC neexistuje a nie je zastúpená osobou S. K. O., ktorá by bola oprávnená konať v jej mene. Na prvej strane predtlaču zmluvy o postúpení pohľadávky je uvedený dátum 22. februára 2008 a na poslednej strane tejto zmluvy je rukou dopísaný skorší dátum 31. január 2008, čo podľa dovolateľa znamená, že ide o falzifikát zmluvy. Bolo povinnosťou súdu vyrovnať sa s argumentami a návrhmi žalovaného v spore a dať žalovanému najavo, že bol súdom vypočutý (t. j. že sa súd jeho argumentami zaoberal). Teda, že súd v odôvodnení uvedie dôvody pre ktoré prijíma alebo odmieta tieto argumenty. Čím je argumentácia účastníka hlbšia, tým musí byť dôkladnejšia aj argumentácia súdu.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že toto v zmysle § 420 písm. f) CSP nepovažuje za dôvodné ohľadne uplatnených dovolacích námietok, rozhodnutia súdov považuje za správne. Dovolanie žalovaného navrhol zamietnuť. Na podania dovolateľa, ktoré neboli spísané jeho advokátom, dovolací súd nemohol prihliadať (§ 429 ods. 1 veta druhá CSP).

5. V priebehu dovolacieho konania žalobca AMATTI ENTERPRISES LIMITED so sídlom Promitheos 14, Office S J.-XXXX, U., V. No.: HE XXXXXX podal návrh z 29. apríla 2021, aby do konania na jeho miesto vstúpil PROGRES- INVEST, s.r.o., so sídlom v Prešove, Tkáčska 2, IČO: 36 507 938 z dôvodu uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky z 29. apríla 2021 medzi postupcom AMATTI ENTERPRISES LIMITED a postupníkom PROGRES-INVEST, s.r.o., predmetom ktorej je žalovaná

pohľadávka vo výške 347 520,24 eura s príslušenstvom. Spoločnosť PROGRES-INVEST, s.r.o. podaním z 29. apríla 2021 vyslovila súhlas so vstupom do konania na miesto spoločnosti AMATTI ENTERPRISES LIMITED ako žalobcu.

5.1. Dovolací súd v zmysle § 80 CSP a v spojení s § 438 CSP vyhovel návrhu žalobcu, aby na jeho miesto v tomto spore vstúpil PROGRES - INVEST, s.r.o. so sídlom v Prešove, Tkáčska 2 (obdobne 8Cdo/152/2018).

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, spĺňajúca podmienku zastúpenia v súlade s § 429 ods. 1 CSP (pre dovolacie konanie postačujúce už plnomocenstvo z 15. augusta 2012 - č. I. 54 spisu), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) zistil, že dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP je prípustné a zároveň aj dôvodné.

7. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7.1. Najvyšší súd už v rozhodnutiach vydaných pred účinnosťou civilného procesného kódexu - Civilného sporového poriadku - viackrát uviedol (sp. zn. 1Cdo/26/2019, 3Cdo/209/2015, 3Cdo/308/2016, 5Cdo/255/2014), že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek hľadísk (napríklad rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/107/2019, 1Cdo/228/2019, 4Cdo/148/2019, 9Cdo/213/2021).

7.2. Z hľadiska ústavného posúdenia treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd.

7.3. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namiesto je skôr zdržanlivý (uvážaný) prístup.

7.4. Dovolací súd považuje za prospešné opakovane pripomínať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu vecí. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, nie je súdom skutkovým. Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle,

ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), avšak len pri dovolacom dôvode (vade zmätočnosti) v zmysle § 420 písm. f) CSP, nie pri dovolacom dôvode v zmysle § 421 ods. 1 CSP.

7.5. V dôsledku viazanosti dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) dovolací súd neprejednáva (ex officio) dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatnený dovolací dôvod; ide o posilnenie dispozičného princípu v dovolacom konaní (deetatizáciu dovolania), pri plnom rešpektovaní autonómie a zodpovednosti dovolateľa, pri rozhodovaní o tom, či podá dovolanie, aký dovolací dôvod uplatní a akým spôsobom ho vymedzí. Napokon dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP). S tým súvisí aj procesná pasivita dovolacieho súdu, ktorý pri prípadných vadách dovolania tieto pri riadnom zastúpení dovolateľa nenapráva. Dovolací súd prihliada len na také podania dovolateľa, ktoré sú spísané advokátom (§ 429 ods. 1 veta druhá CSP), na podania nespísané dovolateľovým advokátom dovolací súd nemá možnosť prihliadať.

7.6. Dovolací súd konštatuje aj to, že dovolacie konanie má od účinnosti Civilného sporového poriadku povahu typického „advokátskeho procesu“, a to nielen vzhľadom na znenie sporového poriadku. Spracovaniu dovolania a celkovej kvalite zastupovania dovolateľa musí advokát, dovolateľ, ktorý má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, ale aj zamestnanec dovolateľa, ktorý je právnická osoba nevyhnutne venovať zvýšenú pozornosť. Dovolací proces je v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou podstatne rigoróznejší a odborne náročnejší. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je teda podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

7.7. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

7.8. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje existenciu procesnej vady konania uvedenej v § 420 písm. f) CSP tiež z jeho nesúhlasu s právnymi závermi súdov, konštantná dovolacia judikatúra uvádza, že prípadné nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, resp. prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia (R 24/2017, 1Cdo/71/2018, 2Cdo/49/2018, 3Cdo/37/2018, 4Cdo/1/2018, 5Cdo/191/2018, 7Cdo/79/2018, 8Cdo/76/2018, 9Cdo/257/2022). Skutočnosť, že dovolateľ sa s názorom odvolacieho súdu nestotožnil, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Rovnako tak za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv dovolateľa.

8. Žalovaný vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania (len) z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na

riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto cez prizmu v dovolaní uplatnených dovolacích námietok skúmal, či došlo k dovolateľom namietanej procesnej vade.

12. Žalovaný vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namieta nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu nedostatočným vysporiadaním sa s jeho odvolacími námietkami o podstatných skutkových a právnych otázkach. V kontexte toho predovšetkým poukázal na absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky z 22. februára 2008 v dôsledku jej neurčitosti (nedostatočná špecifikácia postupovanej pohľadávky), nedostatku vážnosti prejavu vôle žalovaného (žalovaný nemal vôľu postupovať pohľadávku, vedome nepodpísal zmluvu o postúpení pohľadávky z 22. februára 2008), nezrozumiteľnosti protiplnenia za postúpenie pohľadávky, rozporu zmluvy o postúpení s dobrými mravmi (odplata za postúpenú pohľadávku bola 38-krát nižšia ako hodnota postupovanej pohľadávky) a účinného uzavretia zmluvy o postúpení (neoznámenie akceptácie návrhu zmluvy žalovanému) a datovania toho právneho úkonu (na prvej strane predtlač zmluvy o postúpení pohľadávky je uvedený dátum 22. februára 2008 a na poslednej strane tejto zmluvy je rukou dopísaný skorší dátum 31. január 2008, čo podľa dovolateľa znamená, že ide o falzifikát zmluvy), otázkou aktívnej legitímácie žalobcu (nepredložením výpisov z obchodného registra spoločnosti JAJ GROUP LLC i AMATI ENTERPRISES LIMITED na U. a o tom, že osoba S. K. O. bola oprávnená konať v mene spoločnosti JAJ GROUP LLC v čase podpísania zmluvy o postúpení pohľadávky). Subjekt určený v zmluve ako postupník neexistuje. Žalovaný považuje zmluvu o postúpení pohľadávky z 22. februára 2008 za vykonštruovaný podvrh. Podpísal len sériu dokumentov predložených k podpisu zo strany p. O. a jeho partnera v súvislosti s kúpou pohľadávky žalovaným voči spoločnosti D. a.s. Výpis z obchodného registra americkej spoločnosti JAJ GROUP LLC doložený žalobcom nie je relevantným dôkazom preukazujúcim existenciu spoločnosti, tento dokument nie je preložený do slovenského jazyka. Otázku existencie žalobcu a s tým súvisiacej spôsobilosti vystupovať v konaní ako žalobca je procesnou otázkou, ktorú je povinný súd skúmať z úradnej povinnosti. Vecnú legitímáciu skúma súd aj bez návrhu (2Cdo/205/2009). Súd pripustil zmenu na strane žalobcu na základe zmluvy o postúpení pohľadávky bez preukázania existencie súčasného žalobcu (AMATI ENTERPRISES LIMITED). Zmluva o postúpení pohľadávky z 22. februára 2008 je v zmysle § 39 OZ neplatná lebo svojím účelom obchádza zákon, t. j. zákon č. 328/1991Zb. o konkurze a vyrovnaní, zákon nepripúšťa postúpenie pohľadávky mimo konkurzu a na strane druhej ustanovuje povinnosť nového veriteľa vstúpiť do konkurzu (§ 7 ods. 4 zákona o konkurze). Žalovaný sa domnieva, že spoločnosť JAJ GROUP LLC neexistuje a nie je zastúpená osobou S. K. O., ktorá by bola oprávnená konať v jej mene.

12.1. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10).

12.2. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vétrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

12.3. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so

všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

12.4. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

12.5. V konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval, a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

13. K odvolacím námietkam ohľadom nedostatočného odôvodnenia absolútnej neplatnosti zmluvy z 22. februára 2008 odvolací súd nedal vecne vyčerpávajúcu odpoveď na otázku jej neurčitosti (nedostatočná špecifikácia postupovanej pohľadávky); nedostatku vážnosti prejavu vôle žalovaného (žalovaný nemal vôľu postupovať pohľadávku, vedome nepodpísal zmluvu o postúpení pohľadávky z 22. februára 2008); nezrozumiteľnosti protiplnenia za postúpenie pohľadávky, rozporu s dobrými mravmi (odplata za postúpenú pohľadávku bola 38-krát nižšia ako hodnota postupovanej pohľadávky); spôsobu (mechanizmu) i okamihu uzavretia a datovania toho právneho úkonu (na prvej strane predtlač zmluvy o postúpení pohľadávky je uvedený dátum 22. februára 2008 a na poslednej strane tejto zmluvy je rukou podpísaný skorší dátum 31. január 2008, čo podľa dovolateľa znamená, že ide o falzifikát zmluvy).

14. K odvolacej námietke o nedostatočnom odôvodnení neexistencie spoločnosti JAJ GROUP LLC (nedostatku jej právnej subjektivity, nedostatku jej procesnej spôsobilosti a nedostatku jej vecnej legitímácie) a neoprávnenosti konania v jej mene osobou S. sa odvolací súd nevyjadril i keď nedostatok hmotnoprávnej subjektivity (spôsobilosti byť subjektom právnych vzťahov, t. j. spôsobilosť mať práva a povinnosti a mať spôsobilosť na právne úkony) dopadá i na procesné podmienky (procesnú subjektivitu strany - spôsobilosti byť stranou sporu a procesnú spôsobilosť strany - spôsobilosť strany uskutočňovať procesné úkony), na ktoré procesné podmienky má odvolací súd reagovať, aj keby neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 2 CSP). Obdobne odvolací súd nereagoval ani na

námietku o neexistencii spoločnosti AMATTI ENTERPRISES LIMITED (nedostatku jej právnej subjektivity, nedostatku jej procesnej spôsobilosti a nedostatku jej vecnej legitímácie) a o oprávnenosti osoby v jej mene konať pri postupovaní pohľadávky. V kontexte s právnou i procesnou subjektivitou vyvstáva i otázka vecnej hmotnoprávnej legitímácie, náležitého (určitého) označenia subjektu v právnych i procesných úkonov. Procesné podmienky konania pred súdom sú zásadným predpokladom ústavne konformnej administrácie spravodlivosti. Uvedené platí aj pokiaľ ide o právnú subjektivitu strán v hmotnoprávnom vzťahu (spôsobilosťou mať práva a povinnosti a spôsobilosťou nadobúdať práva a povinnosti). Na preskúmavanie väd, ktoré sa týkajú procesných podmienok odvolací súd prihliada z úradnej moci (ex officio). Na absolútnu neplatnosť postúpenia musí súd prihliadnuť aj bez námietky (z úradnej povinnosti) (R 60/2018). Zároveň aj vecnú legitímáciu súd skúma z úradnej povinnosti, ktorej nedostatok má za následok zamietnutie žaloby bez vecného prejednávania (4Cdo/162/2020, R 6/2022, I ÚS 407/2016).

15. K odvolacej námietke nedostatočného odôvodnenia platného postúpenia pohľadávky v konkurze (zmluva o postúpení pohľadávky nemala osvedčené podpisy účastníkov, čo vyžaduje zákon o konkurze) a o obchádzaní zákona o konkurze sa odvolací súd nevyjadril i keď sám v rozhodnutí konštatuje zúženie odvolacej argumentácie práve na osvedčenie podpisov v zmysle zákona o konkurze.

16. Pokiaľ odvolací súd vo svojom rozhodnutí uvádza, že „Žalovaný teda vôbec neuvádzal skutočnosti, ktoré uvádza v podanom odvolaní, teda že zmluvu o postúpení pohľadávok vôbec nepodpísal" k tomu dovolací súd upresňuje, že v odvolaní žalovaný tvrdí, že „nikdy nemal vôľu postupovať pohľadávku"... „a vedome nikdy nepodpisoval Zmluvu o postúpení ..." dovolací súd tu poukazuje na konanie pred súdom prvej inštancie:

- na písomné vyjadrenie žalovaného z 13. októbra 2017 v konaní pred súdom prvej inštancie (viď č. I. 185 -187 spisu) kde žalovaný uvádza: „Žalovaný nikdy nemal vôľu postupovať pohľadávku zmluvou na spoločnosť JAJ GROUP LLC a nemal vedomosť o obsahu podpísaných dokumentov."

- na písomné vyjadrenie žalovaného zo 6. novembra 2017 v konaní pred súdom prvej inštancie (viď č. I. 238 a násl. spisu), kde žalovaný uvádza: „Žalovaný opakuje, že vedome nepodpísal žiadne dokumenty súvisiace s postúpením pohľadávky, podpísal len sériu dokumentov, ktoré mu boli predložené k podpisu zo strany p. O. a jeho partnera v súvislosti s kúpou pohľadávky žalovaným voči spoločnosti D., a.s." Odvolací súd v kontexte okolnosti o (ne)podpísaní zmluvy o postúpení pohľadávky z roku 2008 s ohľadom na vôľu žalovaného neposkytuje vysvetlenie.

17. Bolo potrebné vziať na zreteľ, že odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie (len) z dôvodu jeho vecnej správnosti (§ 387 ods. 1 CSP) teda bez toho, aby sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 2 CSP, čo by mu prípadne umožnilo v odôvodnení obmedziť sa len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (skrátene odôvodnenie). K záveru o vecnej správnosti výroku môže odvolací súd dospieť aj z odlišných dôvodov, než na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie. Z rozhodnutia odvolacieho súdu by potom malo nepochybne vyplývať, v čom bol záver o vecnej správnosti založený na rovnakých a v čom na odlišných dôvodoch, čo zrejme nie je. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 CSP).

18. V posudzovanom prípade odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil spôsobom, ktorým by poskytol presvedčivé odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky uplatnené odvolateľom, čím svojím postupom v dôsledku nepreskúmateľnosti odvolacieho rozhodnutia založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Na viaceré odvolacie námietky odvolateľ nedostal odpoveď v rozhodnutí odvolacieho súdu. Iba tým, že súd v rozhodnutí náležite zareaguje na argumenty účastníka, dá mu najavo, že sa zaoberal jeho argumentami a návrhmi, proces právnej argumentácie (diskurz medzi súdom i účastníkmi) má byť dialógom. Zjavne svojvoľné (arbitrárne) zaoberanie sa takými argumentami je nezlučiteľné s ideou spravodlivého procesu. Dovolací súd poznamenáva, že správnosťou právneho

posúdenia veci nižšími súdmi sa dovolací súd vzhľadom na dovolací dôvod uplatnený v zmysle § 420 písm. f) CSP nemal možnosť zaoberať. Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nie je spôsobilým dovolacím dôvodom v zmysle § 420 písm. f) CSP.

19. Dovolací súd na základe vyššie uvedeného dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je v zmysle § 420 písm. f) CSP prípustné a zároveň aj dôvodné, preto napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 CSP). Vzhľadom na uvedené sa dovolací súd ďalšími dovolacími námietkami nemal možnosť zaoberať.

20. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

21. O trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne súd odvolací súd (§ 453 ods. 3 CSP).

22. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.